

πάρκων. Πράγματι, κάθε φυσικό πάρκο, εκτός από τη σημασία του και τα ωφέλη που προσκομίζει, αποτελεί πεδίο δοκιμής για νέα σχήματα εκμετάλλευσης και διαχείρισης των πόρων, για νέου τύπου οικονομική δυναμική και νέες κοινωνικές σχέσεις. Για τον λόγο αυτό η ιδέα του φυσικού πάρκου είναι ένα σχήμα κατάλληλο για πολλές περιπτώσεις που οι εφαρμογές του πρέπει να πολλαπλασιασθούν μέχρις ότου οι μέθοδοι αυτές φθάσουν να εφαρμόζονται στο σύνολο των περιοχών.

Ολές οι δραστηριότητες που προβλέπονται για την περιοχή του φυσικού πάρκου διέπονται από τις αρχές που αναφέρθηκαν προηγουμένως: από τις επιστημονικές έρευνες ως την χρησιμοποίηση του φυσικού πάρκου για τουριστικούς σκοπούς, από την εκπαίδευση ως τα κοινωνικά πειράματα, από την οικονομική εκμετάλλευση των πόρων ως τη διατήρησή τους, από τη διατήρηση και την ανάπτυξη των σημερινών δραστηριοτήτων ως τη δημιουργία νέων ολοκληρωμένων δραστηριοτήτων.

Συνεπώς, ένα φυσικό πάρκο που βασίζεται στις αρχές αυτές και που διαθέτει το κατάλληλο λειτουργικό και νομικό πλαίσιο, δεν είναι μόνο μέσο προστασίας, αλλά πρέπει να θεωρείται ως διαδικασία για την επίτευξη μιας νέας ισορροπίας και αρμονικής ανάπτυξης πολύπλοκων ανθρωπογεωγραφικών συστημάτων προικισμένων με πολλές δυνατότητες.

Η φιλοσοφία της "αειφορικής ανάπτυξης" και της διατήρησης των πόρων αποτελεί τη βάση για τη βελτίωση των τοπικών κοινωνιών αλλά και της κοινωνίας εν γένει. Η φιλοσοφία αυτή αντίκειται στη φιλοσοφία της μεγιστοποίησης του κέρδους και την αλόγιστη κατανάλωση των πόρων, η οποία αποβαίνει προς όφελος ολίγων και παραμελεί το συμφέρον της κοινωνίας.

3. Χρονικός ορίζοντας του Διαχειριστικού Σχεδίου

Ο σχεδιασμός των χρήσεων στην περιοχή του Φυσικού Πάρκου και οι παρεμβάσεις που είναι αναγκαίες για τη διαχείριση και την αξιοποίησή του πρέπει να είναι μια δυναμική διαδικασία αναθεωρούμενη σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Συνεπώς, οι κανόνες που θα περιλαμβάνονται στο Τελικό Διαχειριστικό Σχέδιο, το οποίο θα εγκριθεί μετά τη δημιουργία του Φυσικού Πάρκου, με κριτήριο τα αποτελέσματα της έρευνας και τις προτάσεις που περιέχονται στην παρούσα μελέτη, πρέπει να έχουν περιορισμένη διάρκεια ισχύος.

Η ελάχιστη περίοδος, η οποία είναι αναγκαία για τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των κανόνων που προβλέπονται στο Διαχειριστικό Σχέδιο για το Φυσικό Πάρκο με γνώμονα την επίτευξη των στόχων προστασίας και ανάπτυξης, είναι πέντε χρόνια μετά τη δημιουργία του Διαχειριστικού Φορέα του Φυσικού Πάρκου.

Μετά από πέντε χρόνια, τα μέτρα που θα έχουν ληφθεί για την προστασία του περιβάλλοντος συμβατών δραστηριοτήτων θα αναθεωρούνται: θα είναι δυνατός ο καλύτερος καθορισμός των ζωνών ή η κατάταξη ορισμένων χώρων σε νέες κατηγορίες.

Παράλληλα με την αναθεώρηση για τη βελτίωση της διαχείρισης των χρήσεων γης, θα είναι δυνατή και η εκπόνηση με βάση την πενταετή πείρα, νέων πολυετών αναπτυξιακών προγραμμάτων για συμβατές δραστηριότητες.

Η αναθεώρηση του Διαχειριστικού Σχεδίου και τα νέα πολυετή προγράμματα θα εγκρίνονται από τον Διαχειριστικό Φορέα του Φυσικού Πάρκου και (στην περίπτωση μεταβολής των ζωνών) από τις αρμόδιες κυβερνητικές αρχές, όπως ορίζεται από τον νόμο.

Το αναθεωρημένο Διαχειριστικό Σχέδιο θα ισχύει επί μια νέα πενταετία, ενώ το πολυετές αναπτυξιακό πρόγραμμα θα ισχύει επί μια τριετία, μετά από την οποία θα αναπροσαρμόζεται και θα υποβάλλεται στα αρμόδια υπουργεία προς έγκριση.

4. Προτεινόμενα όρια του Φυσικού Πάρκου

Μετά από την έρευνα για τον αρχικό σχεδιασμό του Φυσικού Πάρκου Καντηλίου, τις συζητήσεις και την επαλήθευση των αρχών στις οποίες θα όφειλε να βασίζεται η δημιουργία του Φυσικού Πάρκου, η διεθνής ομάδα εργασίας αποφάσισε να καθορίσει ως όρια της περιοχής που προτείνεται να θεωρηθεί προστατευτέα τα όρια του δασοκτήματος Προκοπίου/Δραζίου.

Η απόφαση αυτή ήταν προϊόν διεξοδικών συζητήσεων μεταξύ των μελών της ομάδας εργασίας, μολονότι στην αρχή επικρατούσε η σκέψη να περιορισθεί η έκταση του Φυσικού Πάρκου στο ένα τρίτο του δασοκτήματος για λόγους σκοπιμότητας.

Συνοπτικά, οι κύριοι λόγοι, στους οποίους βασίσθηκε αυτή η θεμελιώδης απόφαση είναι οι εξής:

- το Φυσικό Πάρκο Καντηλίου βρίσκεται σε μια περιοχή που επί αιώνες έχει υποστεί ανθρωπογενείς μεταβολές. Ο σχεδιασμός του πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα αυτών των μεταβολών, την κοινωνικο-οικονομική δυναμική του συνολικού χώρου καιθώς και την δυναμική που θα αναπτυχθεί,σε τοπικό πάντα επίπεδο, από τη δημιουργία του Φυσικού Πάρκου,
- η δημιουργία του Φυσικού Πάρκου αποβλέπει αφενός στην προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων και αφετέρου στην προώθηση μιας αειφορικής ανάπτυξης των τοπικών κοινοτήτων, δεδομένου ότι αυτή θεωρείται ως η μόνη δυνατή μορφή σταθερής ανάπτυξης,
- σύμφωνα με αυτή την νέα προσέγγιση, δεν έχει νόημα η προστασία μέρους μόνο μιας περιοχής και η εφαρμογή νέων διαχειριστικών μεθόδων μόνο στο τμήμα αυτό. Αντίθετα, είναι μάλλον αναγκαίο να εφαρμοσθούν οι μέθοδοι αυτές σε μια ολοκληρωμένη ενότητα,
- η αρχή της προστασίας των ειδών μέσω της προστασίας των οικοσυστημάτων στα οποία ζουν είναι αποδεκτή διεθνώς. Το γεγονός ότι οι εισροές και εκροές που καθορίζουν την κατάσταση ενός περιβάλλοντος δεν λαμβάνουν υπόψη τα τεχνητά όρια, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ένα φυσικό πάρκο πρέπει να σχεδιάζεται ώστε να καλύπτει την μεγαλύτερη δυνατή ενότητα. Στην περιοχή μελέτης αυτό σημαίνει ότι πρέπει να περιληφθεί ολόκληρη η έκταση του δασοκτήματος,
- το Διαχειριστικό Σχέδιο για το Φυσικό Πάρκο Καντηλίου είναι το πρώτο του είδους του στην Ελλάδα από πολλές απόψεις. Η εμπέλεια της πρότασης υπερβαίνει την αυστηρή περιβαλλοντική προβληματική: προβλέπει την πειραματική εφαρμογή νέων κανόνων για τη διαχείριση των χρήσεων γης. Στο μέλλον, οι κανόνες αυτοί είναι δυνατόν να χρησιμεύσουν ως υπόδειγμα και για άλλες περιοχές. Το πεδίο εφαρμογών του Διαχειριστικού Σχεδίου θα είναι προφανώς εκτενέστερο, αν καλύπτει ένα ευρύ φάσμα καταστάσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται και αυτές που σχετίζονται με τις ανθρώπινες δραστηριότητες,
- ένα τέτοιου είδους ευρύ φάσμα καταστάσεων απαντά στην περιοχή του Φυσικού Πάρκου Καντηλίου: υπάρχουν ορυχεία, με όλα τα προβλήματα που δημιουργούν, υπάρχουν

απειλούμενα ζωικά είδη προστατευόμενα από τον διεθνή νόμο,
- το σημερινό επίπεδο απασχόλησης πρέπει τουλάχιστον να διατηρηθεί, αν όχι να αυξηθεί. Η έκταση που έχει επιλεγεί για να υπαχθεί στον σχεδιασμό παρέχει ένα ευρύ φάσμα δυνατοτήτων και επιλογών.

Τέλος, η ομάδα εργασίας, μολονότι γνωρίζει ότι ο περιορισμός του Φυσικού Πάρκου σε μικρότερη έκταση θα συνεπαγόταν λιγότερα προβλήματα και ότι η έρευνα για τον προσδιορισμό των συμβατών δραστηριοτήτων στους διαφόρους κλάδους θα ήταν ευκολότερη, αναλαμβάνει την ευθύνη για την επιλογή της την οποία έκρινε ότι ήταν η ορθότερη από επιστημονική και πολιτιστική άποψη.

Η επέκταση του Φυσικού Πάρκου έγινε με κριτήριο την διασφάλιση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος καθώς και τα σημερινά και τα μελλοντικά συμφέροντα του τοπικού πληθυσμού.

5. Καθορισμός των Ζωνών του Φυσικού Πάρκου (Χάρτης 3)

5.1 Επεξηγηματικές παρατηρήσεις και στόχοι

Η περιοχή της μελέτης έχει υποδιαιρεθεί σε ομοιογενείς "ζώνες" ανάλογα με τις προτεινόμενες χρήσεις τους, τον βαθμό και τους κανόνες προστασίας, το είδος των παρεμβάσεων με κριτήρια αισθητικά, φυσικά και ιστορικά-πολιτισμικά.

Επιπλέον, για την αξιολόγηση των στοιχείων που θα χρησιμεύσουν για την κατάρτιση προγραμμάτων κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης συμβατών με την προστασία της περιοχής, ιδιαίτερη προσοχή έχει δοθεί στον προσδιορισμό των σημερινών χρήσεων και των παραγωγικών και τουριστικών της δυνατοτήτων.

Λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα των προβλημάτων που πρέπει να αντιμετωπισθούν και τους αναπόφευκτους περιορισμούς που επιβάλλει η φύση αυτής της μελέτης, το προτεινόμενο Σχέδιο θα αποτελέσει το πρώτο βήμα για την κατάρτιση του Τελικού Διαχειριστικού Σχεδίου, (όπως αναφέρεται στις παραγράφους 2.1 και 7.1.1). Η παρούσα μελέτη παρέχει τις αναγκαίες κατευθυντήριες γραμμές για την τελική επιλογή των διαχειριστικών κριτηρίων. Στο πλαίσιο αυτό θα βασισθούν και οι τροποποιήσεις και οι εξειδικεύσεις που θα απαιτηθούν για την κατάρτιση του Τελικού Διαχειριστικού Σχεδίου και για τη διατύπωση των κανόνων εφαρμογής. Στην παρούσα φάση, οι αναπροσαρμογές αυτές καθώς και οι σχετικές αρχές και τα κριτήρια σκιαγραφούνται σε γενικές μόνο γραμμές.

Για παράδειγμα, ενδέχεται να προκύψει ύστερα από πρόσθετες έρευνες, ότι είναι αναγκαίο να καθορισθούν σαφέστερα τα είδη των χρήσεων σε ορισμένες ζώνες και, συνεπώς, ότι πρέπει να τροποποιηθούν τα προτεινόμενα όρια.

Για το λόγο αυτό, αλλά και για να παραμείνει γενικά ευέλικτο το Διαχειριστικό Σχέδιο έχει καταρτισθεί χρησιμοποιώντας κριτήρια στα οποία είναι δυνατόν να βασισθεί μια διαδικασία προστασίας και βελτίωσης του χώρου, συμβατή με τις αρχές της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος και της αειφορικής ανάπτυξης, και δεν έχουν καθορισθεί πάγιοι στόχοι, στρατηγικές και μέθοδοι εφαρμογής.

Οι περιοχές με διαφορετικό βαθμό προστασίας και χρήσεως έχουν ενταχθεί σε διαφορετικές ζώνες. Ο αριθμός των ζωνών είναι ο αυστηρά αναγκαίος για τον καθορισμό των διαφόρων χρήσεων και της ορθής τους υλοποίησης. Πρόσθετες έρευνες ενδέχεται να οδηγούσαν στην ανάγκη μεγαλύτερης διαφοροποίησης με σκοπό να προβληθούν ορισμένα ιδιαίτερα στοιχεία ή καταστάσεις ακόμη και στο εσωτερικό μιας συγκεκριμένης ζώνης. Αυτά τα ιδιαίτερα στοιχεία ή καταστάσεις θα μπορούσαν να είναι περιοχές απόλυτης προστασίας στο εσωτερικό μιας ευρύτερης περιοχής γενικής προστασίας. Οι περιοχές αυτές θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν, χάρη στη γενετική τους ποικιλότητα, ως πεδία ερευνών, ή ως μέσα για την προστασία ενδημικών, σπάνιων ή απειλούμενων φυτικών ειδών, σημαντικών γεωλογικών χαρακτηριστικών κτλ.

Σύμφωνα με το πνεύμα αυτό, οι οικονομικές δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο Διαχειριστικό Σχέδιο μπορούν να εξειδικευθούν περισσότερο, να επαληθευθεί η συμβατότητά τους με τις προσδοκίες του τοπικού πληθυσμού, ώστε να προσδιορισθούν οι αναγκαίες διορθώσεις.

Κατά συνέπεια, οι προτεινόμενοι κανόνες λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη συνεχών αναπροσαρμογών, η σημασία των οποίων αυξάνεται αν αναλογισθεί κανείς τον πειραματικό χαρακτήρα του εγχειρήματος του Φυσικού Πάρκου, την έλλειψη σχετικής εμπειρίας στην χώρα και τις μεγάλες κοινωνικές εντάσεις στην περιοχή.

5.2 Ζώνες A1: Αυστηρή προστασία

Οι περιοχές όπου το περιβάλλον έχει διατηρηθεί στη φυσική του κατάσταση προβλέπεται να αποτελέσουν ζώνες αυστηρής προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Για παράδειγμα, υπάρχουν περιοχές που φιλοξενούν ενδημικά, σπάνια ή απειλούμενα είδη, είναι οικολογικά ευαίσθητες και σημαντικές λόγω των αλληλεξαρτήσεων μεταξύ των ειδών και γενικά έχουν μεγάλη περιβαλλοντική αξία. Η προστασία των περιοχών αυτών αποβλέπει στην ολοκληρωμένη προστασία του περιβάλλοντος.

Από την έρευνα προέκυψε ότι οι περιοχές που πρέπει να τεθούν υπό καθεστώς αυστηρής προστασίας (βαθύ πράσινο στους χάρτες) περιλαμβάνουν τις πλαγιές του Καντηλιού (τις δυτικές, από τη θάλασσα ως τις κορυφές και τις ανατολικές, από υψόμετρο 500 μ και άνω) καθώς και το δάσος των πλατύφυλλων (το οποίο περιλαμβάνει κυρίως δρύς) κοντά στο Προκόπι.

Ειδικοί κανονισμοί πρέπει να θεσπισθούν για τις περιοχές αυστηρής προστασίας: οι επισκέπτες πρέπει να μην επιτρέπεται να εισέρχονται σε ορισμένες ιδιαίτερα ευαίσθητες περιοχές. Στους κανονισμούς αυτούς πρέπει να καθορίζονται οι διαχειριστικές μέθοδοι και οι παρεμβάσεις προστασίας που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων.

Οι κανονισμοί πρέπει να προβλέπουν τους τρόπους με τους οποίους οι φυσικοί πόροι των περιοχών αυστηρής προστασίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για επιστημονικούς, πολιτιστικούς, κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Εκτός από τα μονοπάτια για τους πεζοπόρους, κάθε άλλη παρέμβαση ή κατασκευή για την προώθηση των χρήσεων που έχουν σχέση με τον τουρισμό (χώρος φαγητού και αναπαύσεως, εκπαιδευτικοί χώροι κτλ.) πρέπει να δημιουργούνται στα όρια των περιοχών αυστηρής

προστασίας. Η προσέγγιση αυτή αποβλέπει στην εξασφάλιση του μέγιστου δυνατού βαθμού προστασίας μειώνοντας τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που προέρχονται από την τουριστική πίεση.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για την κατάρτιση των κανονισμών για τις περιοχές αυστηρής προστασίας πρέπει να προβλέπουν ότι:

- το κυνήγι και η χρήση πυροβόλων όπλων απαγορεύονται, όπως άλλωστε κάθε καταστροφή στα αυγά, τις φωλιές, του νεοσσούς καθώς και κάθε σύλληψη ζώου. Ειδικά αυτές οι απαγορεύσεις πρέπει να ισχύσουν σε ολόκληρη την περιοχή του πάρκου.
- η βοσκή απαγορεύεται,
- η κοπή δένδρων απαγορεύεται,
- η διάνοιξη νέων δρόμων ή μονοπατιών απαγορεύεται,
- η κυκλοφορία στους αμαξωτούς δρόμους επιτρέπεται μόνο για τα οχήματα της Υπηρεσίας του Πάρκου,
- η πρόσβαση στις περιοχές αυστηρής προστασίας επιτρέπεται μόνο από κατάλληλα σηματοδοτημένες διαδρομές (κάθε παρέκκλιση από τις διαδρομές αυτές απαγορεύεται αυστηρά),
- οι διανυκτερεύσεις απαγορεύονται αυστηρά εκτός αν οι λόγοι είναι επιστημονικοί και μόνον με ειδική άδεια που εκδίδεται από την Υπηρεσία του Πάρκου.

5.3 Ζώνες A2: Ειδική Προστασία

Οι ζώνες A2 περιλαμβάνουν περιοχές, οι οποίες μολονότι παρουσιάζουν σημαντικό ενδιαφέρον από άποψη περιβάλλοντος και φυσικού τοπίου, εμφανίζουν αισθητά ίχνη υποβάθμισης, καθώς και περιοχές οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εφαρμογή νέων μεθόδων για τη διαχείριση των φυσικών πόρων.

Στις ζώνες A2 επιδιώκεται επίσης η αποκατάσταση των αλλοιώσεων του περιβάλλοντος και των φυσικών ισορροπιών καθώς και ο προσανατολισμός της εξέλιξης προς κατευθύνσεις που θα οδηγήσουν στη γενική βελτίωση των συνθηκών.

Συνεπώς, στις περιοχές αυτές επιτρέπονται όλων των ειδών οι παρεμβάσεις για την αποκατάσταση και τη γενική βελτίωση του περιβάλλοντος. Για παράδειγμα, περιοχές που έχουν καταστραφεί από πυρκαγιές ή φυσικά τοπία που έχουν αλλοιωθεί από τις εξορυκτικές ή άλλες παραγωγικές δραστηριότητες μπορούν να υπαχθούν σε αυτό το καθεστώς ειδικής προστασίας.

Η "αποκατάσταση του περιβάλλοντος" περιλαμβάνει παρεμβάσεις, όπως είναι η αναδάσωση, η επανεισαγωγή ζώων ή φυτών, η επαναφορά των δασών στην αρχική φυσική τους κατάσταση, η διευθέτηση των υδάτινων πόρων, η αποκατάσταση χώρων που έχουν υποστεί ρύπανση, η βελτίωση των βοσκοτόπων κτλ.

Στις ζώνες A2, η αποκατάσταση του περιβάλλοντος πρέπει να εναρμονίζεται με τις χρήσεις εκ μέρους των κατοίκων και των επισκεπτών. Ωστόσο, περιορισμένοι χώροι ενδέχεται να υπαχθούν στο ίδιο καθεστώς με αυτό που ισχύει στις ζώνες A1, αν αυτό επιβάλλεται για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος.

Όπως και στις άλλες ζώνες, τα όρια των ζωνών A2 μπορούν να τροποποιηθούν με βάση τα νέα δεδομένα που προκύπτουν από την έρευνα καθώς και τις νέες συνθήκες που θα δημιουργηθούν

όταν θα έχει περατωθεί η αποκατάσταση (μακροπρόθεσμα). Αυτό σημαίνει ότι μια περιοχή που θα καταστραφεί από πυρκαγιά μπορεί να υπαχθεί σε καθεστώς αυστηρής ή γενικής προστασίας, ύστερα από κατάλληλες παρεμβάσεις για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος (αναδασώσεις, επανεισαγωγή αυτόχθονων ζωικών ειδών κτλ.).

Ως περιοχές ειδικής προστασίας (ανοικτό πράσινο στους χάρτες) έχουν επιλεγεί οι εξής:

- η περιοχή που εκτείνεται από το χωριό Δαφνούσα ως τα δυτικά όρια του πάρκου και την δασική ζώνη προς βορρά. Η επιλογή της περιοχής έγινε λόγω της ποικιλίας του τοπίου που περιλαμβάνει δάση, χωράφια και λειβάδια και έχει μεγάλη αισθητική και περιβαλλοντική αξία.

Επίσης, η περιοχή είναι γενικά κατάλληλη ως βιότοπος για την αποκατάσταση της πανίδας, π.χ. για ενδεχόμενη επανεισαγωγή του αγριόχοιρου.

- οι περιοχές που έχουν πληγεί πρόσφατα από πυρκαγιές και που επελέγησαν προκειμένου να αποκατασταθεί το δασικό περιβάλλον του Πάρκου,
- η περιοχή πλάι στον Προκόπι, βορειώς του Πάρκου. Η επιλογή αυτή έγινε γιατί η περιοχή θεωρείται ως η καταλληλότερη για εκπαιδευτικές δραστηριότητες, για τη δημιουργία δενδρών και βοτανικού και ζωολογικού κήπου. Η περιοχή θα αποτελέσει χώρο εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, πειραματισμού και έρευνας,
- η περιοχή πλάι στον δρόμο προς Αγία Τρίτη, η οποία επελέγη ως σημαντικός υγρότοπος και βιότοπος ζωικών και φυτικών ειδών, ορισμένα από τα οποία είναι σπάνια. Το καθεστώς ειδικής προστασίας στην περιοχή αυτή αποβλέπει στην εξέλιξη του ελώδους περιβάλλοντος, το οποίο κινδυνεύει να αλλοιωθεί από τις γεωργικές δραστηριότητες σε γειτονικούς χώρους.

Εκτός από τους ειδικούς κανόνες που, λόγω των διαφορετικών χαρακτηριστικών τους, πρέπει να θεσπισθούν για κάθε μια από αυτές τις περιοχές, οι κανόνες που θα ισχύουν σε όλες τις ζώνες Α2 πρέπει να προβλέπουν ότι:

- το κυνήγι και η χρήση πυροβόλων όπλων απαγορεύονται, όπως επίσης και η συλλογή και καταστροφή αυγών, φωλιών, νεοσσών και η σύλληψη ζωντανών ζώων,
- η συλλογή αυγών, φωλιών, νεοσσών και η σύλληψη ζώων που ανήκουν σε ορισμένα είδη είναι δυνατόν να επιτραπεί με άδεια από την Υπηρεσία του Πάρκου αποκλειστικά για επιστημονικούς σκοπούς εφόσον γίνεται στα πλαίσια ενός σχεδίου επιστημονικής έρευνας το οποίο έχει ήδη εγκριθεί από την ίδια την Υπηρεσία του Πάρκου,
- η βοσκή επιτρέπεται με άδεια που χορηγείται από την Υπηρεσία του Πάρκου (πρέπει να απαγορεύεται σε περιοχές που προορίζονται για αποκατάσταση του δάσους),
- η κοπή δένδρων απαγορεύεται, εκτός από τις ζώνες που προορίζονται για την αποκατάσταση του δάσους, όπου η Υπηρεσία του Πάρκου έχει τη δυνατότητα να επιτρέψει τις αναγκαίες παρεμβάσεις.
- η εισαγωγή μη αυτοχθόνων φυτικών ειδών απαγορεύεται,
- η διάνοιξη νέων αμαξωτών δρόμων απαγορεύεται,
- η πρόσβαση επισκεπτών επιτρέπεται μόνο από κατάλληλα σηματοδοτημένες διαδρομές,
- η στάθμευση αυτοκινήτων και η ανάπαυση προσώπων επιτρέπεται σε ειδικούς χώρους φαγητού και ανάπαυσης κατά μήκος των δρόμων,
- η κυκλοφορία στους αμαξιτούς δρόμους επιτρέπεται μόνο στους εργαζόμενους στην περιοχή σε οχήματα που φέρουν ειδικά σήματα χορηγούμενα δωρεάν από την Υπηρεσία του Πάρκου, σε οχήματα της Υπηρεσίας του Πάρκου και σε άλλα οχήματα δημοσίας χρήσεως,

- η συλλογή φυτικών ειδών απαγορεύεται, εκτός για επιστημονικούς σκοπούς με άδεια της Υπηρεσίας του Πάρκου,
- η ελεύθερη κατασκήνωση απαγορεύεται εκτός αν υπάρχει άδεια από την Υπηρεσία του Πάρκου.

5.4 Ζώνες A3: Γενική Προστασία

Οι ζώνες γενικής προστασίας A3 περιλαμβάνουν περιοχές που δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία από περιβαλλοντική άποψη, μολονότι συνιστούν ένα φυσικό τοπίο που αξίζει να διατηρηθεί και να βελτιωθεί. Οι περιοχές αυτές συνορεύουν με τις ζώνες A1 και A2.

Η ορθή διαχείριση τους πρέπει να εστιάζεται κυρίως στις περισσότερο ευαίσθητες μεταβατικές ζώνες.

Στις περιοχές αυτές υπάρχουν παραδοσιακές οικονομικές δραστηριότητες (γεωργία, υλοτομία, βοσκή) οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του περιβάλλοντος και της ιστορίας και πρέπει να διατηρηθούν, να βελτιωθούν και να ενισχυθούν.

Στις περιοχές αυτές προβλέπεται να προωθηθεί η διατήρηση του χαρακτηριστικού φυσικού τοπίου, το οποίο έχει διαμορφωθεί από την ανθρώπινη επέμβαση καθώς και η αρμονική σχέση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με το φυσικό περιβάλλον.

Στις ζώνες A3 πρέπει να εφαρμοσθούν ειδικά προγράμματα που να επιτρέπουν τη χρήση τους για παραγωγικούς σκοπούς. Παράλληλα με τα προγράμματα αυτά πρέπει να καταρτισθούν προγράμματα για τη διατήρηση, την ενίσχυση, την ανανέωση των υφισταμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, τα οποία θα πρέπει να δώσουν μια νέα ώθηση στην οικονομία και να την προσανατολίσουν προς ορισμένους επιλεγμένους κλάδους. Άλλα προγράμματα θα πρέπει να καταρτισθούν για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων συμβατών με την προστασία του περιβάλλοντος.

Στο σύνολό τους οι ζώνες A3 προορίζονται για την προστασία του φυσικού τοπίου και για την ανάπτυξη της παραδοσιακής οικονομίας και του τουρισμού. Στις περιοχές αυτές πρέπει να δημιουργηθούν οι εγκαταστάσεις που είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη του τουρισμού, των μορφωτικών δραστηριοτήτων και της αναψυχής.

Οι περιοχές γενικής προστασίας (με κίτρινο στον χάρτη) εκτείνονται από την αριστερή όχθη του ποταμού ως υψόμετρο 500. Εξαιρείται η περιοχή στο νότιο άκρο του πάρκου (κοντά στην εκκλησία Άγιος Γεώργιος).

5.5 Ζώνη Β: Το ποτάμι

Ο Κηρέας δημιουργεί ένα από τα χαρακτηριστικότερα τοπία της περιοχής που περιλαμβάνει ενδιαφέροντα περιβαλλοντικά στοιχεία, όπως το φαράγγι, η αλουβιακή πεδιάδα, οι παρόχθιες ζώνες κτλ.

Από αυστηρά οικολογική σκοπιά, ο Κηρέας παρουσιάζει σημαντικό ενδιαφέρον γιατί φιλοξενεί ένα πληθυσμό από βίδρες, οι οποίες ανήκουν στα προστατευόμενα θηλαστικά που κινδυνεύουν

να εξαφανιστούν. Στην Ελλάδα υπάρχουν σε μικρούς απομονωμένους πληθυσμούς.

Το ποτάμι σε όλο του το μήκος, μαζί με τις όχθες του πρέπει να χαρακτηριστεί ως μια χωριστή και ενιαία ζώνη (ώστε να τονισθεί η σπουδαιότητά του ως φυσικού πόρου και ως στοιχείου του περιβάλλοντος).

Στη ζώνη του ποταμού πρέπει να εφαρμόζονται κανόνες που να αποβλέπουν στη διατήρηση των οικοσυστημάτων και, γενικότερα, στη διατήρηση του φυσικού τοπίου. Ως προς τον βαθμό προστασίας, η ζώνη του ποταμού υποδιαιρείται σε δύο υποζώνες Β1 και Β2.

Οι ζώνες Β1, στις οποίες εφαρμόζεται αυστηρότερο καθεστώς προστασίας είναι χρωματισμένες μωβ στον χάρτη. Περιλαμβάνουν τα τμήματα του ποταμού στην είσοδο και την έξοδο του πάρκου. Στο νότιο τμήμα φύονται σπάνια ή ενδημικά είδη φυτών ενώ στο βόρειο τμήμα απαντώνται οι βίδρες.

Κάθε αλλοίωση του περιβάλλοντος στις περιοχές αυτές πρέπει να απαγορευτεί, όπως στις ζώνες Α1 (Ζώνες Αυστηρής Προστασίας). Η πρόσβαση των επισκεπτών στις ζώνες αυτές θα επιτρέπεται μόνον από ορισμένες διαδρομές και σε προκαθορισμένους χώρους εφόσον οι επισκέπτες συνοδεύονται από μέλη του προσωπικού του πάρκου (οδηγούς-φύλακες κτλ.).

Οι ζώνες Β2 (μπλε στον χάρτη) εκτείνονται κατά μήκος του κυρίου παραποτάμου του Κηρέα και περιλαμβάνουν το τμήμα του ποταμού μεταξύ των ζωνών Β1. Οι περιοχές αυτές δεν χρειάζονται αυστηρή προστασία. Στις ζώνες Β2 (όπως στις ζώνες γενικής προστασίας Α3) θα επιτρέπονται οι παρεμβάσεις για τη βελτίωση και την αξιοποίηση του περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, για την προώθηση του τουρισμού κατά μήκος του Κηρέα, σχεδιάστηκε η δημιουργία χώρων φαγητού και ανάπαυσης κατά μήκος του αυτοκινητοδρόμου, χώρων μορφωτικών δραστηριοτήτων, σηματοδοτημένων μονοπατιών καθώς και ενός Κέντρου Επισκεπτών ειδικευμένου στα οικολογικά θέματα που έχουν σχέση με το ποτάμι.

Η ορθή διαχείριση και η προστασία της ζώνης Β πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής:

- παρεμβάσεις αναγκαίες για την προστασία των περιοχών που παρουσιάζουν το εντονότερο οικολογικό και επιστημονικό ενδιαφέρον,
- προσδιορισμό των απειλούμενων περιοχών ή των περιοχών που έχουν υποστεί αλλοιώσεις, και μέτρα για την ανάπλαση και την αποκατάστασή τους,
- προσδιορισμό των πιθανών πηγών ρύπανσης και μέτρα για την εξάλειψή τους,
- ένα σχέδιο για την διαρκή παρακολούθηση και τον έλεγχο της ποιότητας του νερού,
- τις δυνατότητες, τα όρια και τον τρόπο με τον οποίο το νερό θα χρησιμοποιείται για αρδευτικούς σκοπούς.

Όσον αφορά τους κανονισμούς, πρέπει να εξασφαλισθεί ότι:

- το κυνήγι και η χρήση πυροβόλων όπλων καθώς και η συλλογή και η καταστροφή αυγών, φωλιών, νεοσσών και η σύλληψη ζώων απαγορεύονται,
- η συλλογή αυγών, φωλιών, νεοσσών και η σύλληψη ατόμων ενός ορισμένου ζωικού είδους είναι δυνατόν να επιτραπεί από την Υπηρεσία του Πάρκου αποκλειστικά για επιστημονικούς

- σκοπούς στο πλαίσιο ενός σχεδίου επιστημονικής έρευνας που έχει εγκριθεί προηγουμένως από την Υπηρεσία του Πάρκου,
- η κοπή φυτών στις όχθες απαγορεύεται,
 - το ψάρεμα επιτρέπεται μόνο με άδεια της Υπηρεσίας του Πάρκου (πρέπει να καταρτισθεί σχετικός κανονισμός),
 - η ελεύθερη κατασκήνωση απαγορεύεται στις όχθες,
 - η κυκλοφορία στους δρόμους που διασχίζουν το ποτάμι ή ακολουθούν τις όχθες του επιτρέπεται στους αγρότες που εργάζονται στα χωράφια κοντά στο ποτάμι, στα σχήματα του ορυχείου και στα σχήματα της Υπηρεσίας του Πάρκου τα οποία θα εφοδιάζονται δωρεάν με κατάλληλα σήματα που θα εκδίδει η Υπηρεσία του Πάρκου,
 - τα αυτοκίνητα και οι επισκέπτες θα επιτρέπεται να σταθμεύουν σε ειδικούς χώρους πικνικ και αναπαύσεως κατά μήκος του δρόμου,
 - η συλλογή φυτικών ειδών απαγορεύεται εκτός αν γίνεται για επιστημονικούς σκοπούς με άδεια της Υπηρεσίας του Πάρκου,
 - η πρόσβαση των επισκεπτών στις ζώνες Β1 θα επιτρέπεται μόνο από ορισμένες κατάλληλα σηματοδοτημένες διαδρομές και μόνο με συνοδεία μελών του προσωπικού του Πάρκου (κάθε παρέκκλιση από τις διαδρομές αυτές πρέπει να απαγορεύεται αυστηρά),
 - σε ορισμένους ιδιαίτερα ευπαθείς χώρους στις ζώνες Β1 με ευαίσθητες φυσικές ισορροπίες, οι επισκέπτες θα γίνονται δεκτοί αποκλειστικά για επιστημονικούς σκοπούς και μόνο με άδεια της Υπηρεσίας του Πάρκου.

5.6 Ζώνη C1: Παραγωγική Γεωργία

Οι ζώνες C1 είναι αυτές στις οποίες επικρατούν οι γεωργικές χρήσεις και που λόγω των γεωμορφολογικών, εδαφολογικών και φυσικών χαρακτηριστικών τους (πεδιάδες, εγγύτητα με το ποτάμι, εύκολη άρδευση), είναι κατάλληλες για εντατική παραγωγή.

Στις γεωργικές αυτές περιοχές εφαρμόζονται εντατικές μέθοδοι, που όμως είναι δυνατόν να ειδικευθούν και να εξορθολογισθούν περισσότερο.

Συνεπώς, εκτός από τη διατήρηση, τη βελτίωση και την προώθηση των παραδοσιακών καλλιεργειών, στις περιοχές αυτές προβλέπεται να εισαχθούν νέες καλλιέργειες και τεχνικές διαχείρισης που θα δώσουν νέα ώθηση στον τομέα και θα εξασφαλίσουν ικανοποιητικά εισοδήματα.

Χρησιμοποιώντας τα δικά της μέσα και ειδικά κίνητρα, η Υπηρεσία του Πάρκου πρέπει να προωθήσει την εφαρμογή κατάλληλων τεχνολογιών και να προσφέρει στους γεωργούς οδηγίες για νέες μεθόδους παραγωγής, να τους κατευθύνει και να θεσπίσει κανόνες για την ορθή χρησιμοποίηση των νέων διαχειριστικών τεχνικών. Συγκεκριμένα, πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για την εφαρμογή καλλιεργητικών μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον και να αποκλεισθεί ή να ελαχιστοποιηθεί η χρησιμοποίηση φυτοφαρμάκων, χημικών λιπασμάτων, ζιζανιοκτόνων, κτλ.

Πρέπει επίσης να δοθεί η δυνατότητα στους γεωργούς να δοκιμάσουν τεχνολογίες που υπόσχονται μείωση του κόστους, καλύτερη ενσωμάτωση της παραγωγής στο περιβάλλον, παραγωγή προϊόντων ελεγχμένης και πιστοποιημένης ποιότητας.

Για τον σκοπό αυτό, η Υπηρεσία του Πάρκου θα δημιουργήσει ένα σήμα, το οποίο θα πιστοποιεί την προέλευση και την ποιότητα των προϊόντων του Πάρκου και θα εγγυάται την τήρηση καθορισμένων προδιαγραφών ποιότητας.

Για την ανάπτυξη της γεωργίας πρέπει να εκπονηθούν σχέδια σε συνεργασία με την Υπηρεσία του Πάρκου. Τα σχέδια αυτά θα προβλέπουν την παροχή μέσων και τεχνικής βοήθειας εκ μέρους της Υπηρεσίας του Πάρκου, ώστε να γίνει δυνατή η "απογείωση" του κλάδου και η επιτυχία των μεθόδων και των καλλιεργειών που έχουν επιλεγεί.

5.7 Ζώνη C2: Παραγωγικό Δάσος

Ορισμένες περιοχές του Πάρκου έχουν επιλεγεί σύμφωνα με τα κριτήρια της σύγχρονης δασοπονίας ("naturalistic sylviculture principles") για δασική εκμετάλλευση.

Για την εκμετάλλευση των περιοχών αυτών πρέπει να εκπονηθεί ένα διαχειριστικό σχέδιο στο οποίο θα καθορίζεται ο κατάλληλος τρόπος και ο χρόνος για την παραγωγική εκμετάλλευση του δάσους.

Οι περιοχές του δάσους που προορίζονται για παραγωγικές χρήσεις (με κίτρινο και κόκκινο στους χάρτες) περιλαμβάνουν δασικές εκτάσεις στον βόρειο-ανατολικό τομέα του Πάρκου. Αυτές οι εκτάσεις κρίθηκαν ως οι καταλληλότερες για υλοτομία μεταξύ των δασικών περιοχών του Πάρκου. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι οι περιοχές αυτές δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερο βοτανολογικό ενδιαφέρον και ότι, μολονότι έχουν υλοτομηθεί στο παρελθόν, δεν παρουσιάζουν ίχνη υδρο-γεωλογικών αλλοιώσεων.

5.8 Ζώνη C3: Παραδοσιακή Γεωργία

Στις ζώνες C3 επικρατούν οι παραδοσιακές γεωργικές δραστηριότητες, ενώ απουσιάζουν οι μορφές εντατικής γεωργίας.

Η παραδοσιακή γεωργία ασκείται σχεδόν αποκλειστικά σε επίπεδο νοικοκυριού και κυρίως για αυτοκατανάλωση. Η μορφή αυτή της γεωργίας δεν αποτελεί μόνο τυπικό στοιχείο του τρόπου ζωής του ντόπιου πληθυσμού και σημαντική πηγή πρόσθετων εισοδημάτων, αλλά και σημαντικό παράγοντα για τη διατήρηση ενός φυσικού τοπίου και ενός οικοσυστήματος με μεγάλη ποικιλία ζωικών και φυτικών ειδών. Οι ζώνες αυτές παίζουν τον ρόλο "φίλτρου" μεταξύ των περιοχών με εντατικές ανθρώπινες δραστηριότητες και των φυσικών περιοχών.

Στις περιπτώσεις αυτές η εντατική καλλιέργεια δεν είναι δυνατή. Αν όμως οι καλλιέργειες εγκαταλειφθούν, θα υπάρξουν αλλοιώσεις του φυσικού περιβάλλοντος και κυρίως διάβρωση του εδάφους. Η διατήρηση της γεωργίας στις περιοχές αυτές αποτελεί συνεπώς μέσο για τη βελτίωση και την προστασία τους. Εκτός από την αποκατάσταση και τη διατήρηση της γεωργικής-υδραυλικής υποδομής, κύριος στόχος είναι η διατήρηση του τοπίου που έχει μεγάλη αισθητική αξία. Είναι συνεπώς αναγκαίο να προσφερθούν κίνητρα και ενισχύσεις στις παραδοσιακές τεχνικές και καλλιέργειες και να διατηρηθούν τα χαρακτηριστικά του τοπίου, όπως οι φυσικοί φράκτες, οι δενδροσειρές και τα μεμονωμένα δένδρα καθώς και η ποικιλία των καλλιεργειών.

Το πάρκο πρέπει επίσης να ευνοήσει τη μετάβαση από την παραγωγή για αυτοκατανάλωση στην παραγωγή εμπορεύσιμων προϊόντων ποιότητας. Αυτό σημαίνει ότι στις ζώνες C3 πρέπει να